

Rákosliget

2000. március

VI. évfolyam I. szám

150.000 forint helyi adó

150.000, nem tévedés, akár százötvenezer forint helyi adó megfizetésére is kötelezhetik a XVII. kerület családi házas övezetében élők egy részét, ha Demszky Gábor főpolgármester keresztülvviszi a Fővárosi Közgyűlésen a városvezetés elképzelését az új, egységes fővárosi építmény- és telekadóról.

A Közgyűlés várhatóan a márciusi ülésén tárgyalja a javaslatról, melyet különböző változatokban ugyan már többször is előterjesztettek, ám eddig egyik mögött sem volt elegendő politikai támogatás. Most azonban úgy tűnik, a Fővárosi Közgyűlés SZDSZ-MSZP többsége megegyezett, hogy mégiscsak bevezetik 2001. január 1-jétől az új adót.

A helyi adók közül jelenleg a kerületek hatáskörébe tartozik az építményadó, a telekadó és a magánszemélyek kommunális adójának szabályozása, azaz a kerületi képviselő-testületek dönthetik el, melyiket vezetik be, s a törvény szabta keretek között milyen adótételeket alkalmaznak. A XVII. kerület Önkormányzata 1996. január 1-jétől mindhárom adónemet bevezette, oly módon, hogy az építmények közül a lakások után nem kell adót fizetni, az csak a nem lakás céljára szolgáló építmények (pl. üzlethelyiségek) tulajdonosait terheli, a telekadó alól mentesek azok a telkek (bárnekkorak legyenek is), amelyeken lakóépület áll, a kommunális adó mértéke pedig a törvényben rögzített legalacsonyabb tétel, évi 3.000 forint.

A Demszky Gábor főpolgármester által jegyzett új fővárosi tervezet szerint az építmények közül azok a lakások lesznek csak mentesek az adó alól, amelyekben a tulajdonos vagy a haszonélvező lakik. Az adó mértéke évi 900 Ft/négyzetméter lesz, ami azt jelenti, hogy ha valaki, mondjuk, a szülei tulajdonában lévő 100 négyzetméteres lakásban lakik, úgy, hogy a szülők nem laknak ott, akkor évente 90.000 Ft (!) adót lesz köteles fizetni a főváros kasszájába. A garázsok évi adója 300 Ft/négyzetméter lesz, azaz egy 15-20 négyzetméteres garázs után évente 4.500-6.000 forintot fizethetünk.

A telekadó tekintetében még nagyobb terhekre számíthatunk. A vélhetően valamelyik irodában az íróasztal mellett született, s a peremkerületek viszonyait teljesen figyelmen kívül hagyó tervezet szerint ugyanis telekadót kell majd fizetni azon telekrész után is – függetlenül attól, hogy a telken lakás vagy más építmény áll -, amely a beépítettség tízszeresét meghaladja.

Ez a rendelkezés elsősorban azokat a kerületi családokat sújtja majd, akik nagy telken kis házban élnek. Ilyen ingatlanok főleg Rákoscsabán régi településrészein vannak. Itt egy-egy telek csupán 10-12 méter széles, ám több mint 100 méter hosszú, és sok helyen ma is mezőgazdasági tevékenységet folytatnak rajtuk. Ha egy ilyen, mondjuk, 400 négyzetméteres (1440 nm) telken áll egy 65 négyzetméteres kis ház, akkor a telekből 650 négyzetméter mentes ugyan a telekadó alól, de 790 négyzetméter után fizetni kell. Mivel az adó mértéke évi 200 Ft/négyzetméter, könnyen kiszámolható, hogy ez esetben évente 158.000 forint (!) telekadót kell fizetni.

A tervezett szabályozás nincs tekintettel azokra a közös életüket épp, hogy elkezdő fiatal vagy adott esetben már gyermekes házaspárookra sem, akik annyit már elértek, hogy tudtak venni egy építési telket, de az építkezéshez még tovább kell spórolni. Őket

ugyanúgy százezres nagyságrendű adó fogja sújtani, hiszen az újonnan kialakítandó építési telkek minimális mérete szabadonálló beépítés esetén 800 négyzetméter, azaz egy ekkora telek után évi 160.000 forint adót kell majd fizetniük a fiataloknak, ahelyett, hogy ezt az összeget az építkezéshez tudnák félretenni. Több tízezer forintot kell fizetniük azoknak is, akik ugyan elkezdtek már építkezni, de első ütemben csak egy kisebb, mondjuk, 50 négyzetméteres lakásra futotta. Ez esetben a 800 négyzetméteres telek 300 négyzetmétere után kell adót fizetniük, mégpedig évi 60.000 forintot.

Rákosligeten a már beépített területen a telkek mérete sok esetben eléri a 200 négyzetmétert (720 négyzetméter). Azoknak, akik egy ekkora telken egy kisebb, például 60 négyzetméteres házban élnek, 120 négyzetméter után kell telekadót fizetniük, évi 24.000 forintot, ami a jelenlegi kommunális adó nyolcszorosa!

Egyes jogértelmezések szerint a lakással azonos helyrajzi számon álló garázsok és más építmények után mégsem kell majd építményadót fizetni, ha egyébként a lakásban a tulajdonosa lakik, aki így mentesül az építményadó alól. Ez esetben viszont számolni kell azzal, hogy azok, akiknek a háza kisebb, mint a telke egytized része, annak érdekében, hogy ne kelljen telekadót fizetniük, mindentféle építményeket (garázs, műhely, szűni) fognak a telkeken építeni, mindaddig, amíg ezek összes alapterülete eléri a telek 1/10 részét.

A XVII. kerület Önkormányzatának Képviselő-testülete 2000. február 24-én tárgyalta a fővárosi javaslatról, ám végül semmilyen véleményt sem tudott kialakítani. Az MSZP-SZDSZ többség nem mert szembehelyezkedni a főpolgármester álláspontjával, ugyanakkor a vitában elhangzott érvek hatására elállt attól, hogy támogassa a tervezetet. Devánszkiné dr. Molnár Katalin polgármester (MSZP) és dr. Péczely Terézia alpolgármester (SZDSZ) a vita kezdetén még támogatni javasolta a fővárosi javaslatot, s csak kisebb módosítások megfontolását ajánlották volna a Fővárosi Közgyűlésnek. Az ellenzék részéről viszont egymás után hangzottak el az ellenérvek, melyeket nem igazán tudott senki sem megcáfolni. Végül Dombóvári Csaba (FIDESZ) és Riskó Nagy László (FIDESZ) együttes módosító indítványban javasolták, hogy a Képviselő-testület utasítsa el a tervezetet. Miután a polgármester eredeti határozati javaslata "érdekes módon" semmilyen döntési javaslatot nem tartalmazott, így az említett módosítás volt az egyetlen szavazásra feltett indítvány.

Az ellenzék javaslatára a képviselők név szerint szavaztak róla, s az eredmény a megismételt szavazást követően is az lett, hogy míg az ellenzék és a Független Polgárok Szövetségének (FPSZ) egyik képviselője támogatta az elutasítást indítványozó javaslatot, addig az MSZP és az SZDSZ képviselői, valamint az FPSZ másik képviselője tartózkodtak, így 12 igen és 13 tartózkodás mellett nem született döntés.

DOMBÓVÁRI CSABA

Az 1848/1849. évi forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából megemlékezést és koszorúzást tartunk a Hősök terén a nemzeti lobogónál 2000. március 14-én 17 órakor. Ünnepi beszédet mond: Koltai Ildikó, a XVII. kerület országgyűlési képviselője. Közreműködnek a Hősök terei iskola diákjai.

Minden rákosligeti polgárt szeretettel vár a Polgári Kör.

1%

2000 elején immár negyedszer nyílik lehetőségünk arra, hogy személyi jövedelemadónk 1 százalékának közcélú felhasználásáról magunk dönthessünk, s ily módon is támogathassuk a rákosligeti civil szervezeteket.

A törvény értelmében az adó 1 százalékáról csak teljes egészében lehet rendelkezni. Az önadózók részére az APEH a kiküldött adóbevallási csomagban egy levelezőlap méretű formanyomtatványt mellékel a célra. A nyomtatványra a támogatni szándékozott szervezet nevét és adószámát kell ráírni, majd azt egy vele azonos méretű borítékba kell helyezni, amelyet le kell zárni. A borítékon az adófizető személy nevét, lakcímét és adószámát kell feltüntetni. A lezárt borítékot az önadózóknak az adóbevallási csomagba kell beletenniük, s azzal együtt legkésőbb március 20. napjáig postára adniuk, a nem önadózók pedig a munkáltatójuknak adhatják át (az ő nyilatkozataikat a munkáltató juttatja el az APEH-hoz).

A támogatott szervezetek a pénzt – tevékenységi körükön belül – csak közcélra fordíthatják, amit az APEH ellenőrizni jogosult. Az összeg felhasználásáról szóló beszámolót a szervezeteknek legkésőbb 2001. októberéig sajtóközleményben nyilvánosságra kell hozniuk.

Tavaly négy rákosligeti szervezetet, illetve intézményt ajánlottunk figyelmükbe. Mind a négy megfelelt a törvény által előírt feltételeknek, így az APEH ősszel folyósította számukra a tavaly év elején felajánlott összegeket. E rendelkezési jogunkkal idén is érdemes élnünk, hiszen így adónk egy százalékáról biztosan tudhatjuk, hogy közvetlenül Rákosliget javát szolgálja!

Rákosligeten ez alkalommal 5 helyi szervezet, illetve intézmény (Csaba-Liget Alapítvány, Csekovszky Árpád Művelődési Ház, Fehér Karácsony Alapítvány, Rákosligeti Polgári Kör, Szuper Suli Alapítvány) kéri Önt, hogy jövedelemadója 1 százalékával közülük valamelyiket támogassa. Ne feledje, bármelyiket is támogatja, azzal városrészünket, Rákosligetet támogatja! Köszönjük!

Nem kell türelmi zóna a környéken!

A Főpolgármesteri Hivatalban e tárgyban készült javaslat szerint a szomszédos XVI. kerület déli, kerületünkhöz legközelebb eső részében, a Cinkotai út közvetlen környezetében lenne (lett volna?) a főváros egyik türelmi zónája. Bár a terület a XVII. kerület közigazgatási határán kívül esik, az ott folytatni engedett tevékenység, s kiváltképp annak "hozádésa" (kábitószér, erőszak, szervezett bűnözés) igen káros hatással lehet kerületünkre is, hiszen az érintett területhez Rákosliget legalább olyan közel van, mint Cinkota.

Bár a törvény szerint "vétójog" csak azt a kerületi önkormányzatot illeti meg, amelyik előzőleg a maga részéről "felajánlotta", hogy területén türelmi zóna létesíthető, s a XVII. kerület ilyen felajánlást nem tett, a Képviselő-testület úgy döntött, hogy "a kerület közbiztonságát, a kerület polgárainak nyugalma és a kerületi gyermekek szellemi és erkölcsi fejlődését súlyosan és közvetlenül veszélyeztető volta miatt a leghatározottabban tiltakozik azon fővárosi javaslat ellen, mely szerint a közeljövőben a szomszédos XVI. kerület déli részén, a két kerületet összekötő Cinkotai út közvetlen közelében türelmi zóna kialakítására kerülne sor, mely területen a prostituáltak szexuális szolgáltatásra szabadon felajánkozhatnak."

(A legújabb fővárosi elképzelések szerint – melyekről lapzáránkunkkor értesültünk - nem lesz türelmi zóna a XVI. kerületben.)

Adónk 1%-ának felajánlásával idén is támogassuk városrészünket, Rákosligetet!

Csaba-Liget Alapítvány (adószám: 18048755-1-42)

Az Alapítványt a Polgári Kör hozta létre 1993-ban. Az Alapítvány célja – egyebek mellett – az, hogy hozzájáruljon Rákosligeten és Rákoscsaba-Újtelepen a polgári társadalom önszerveződéséhez, a helyi hagyományok és kulturális értékek ápolásához és megőrzéséhez, a helyi nyilvánosság megeremtéséhez, a természeti és épített környezet ápolásához, védelméhez és fejlesztéséhez.

Csekovszky Árpád Művelődési Ház (adószám: 16924248-2-42)

A Művelődési Ház 1991 óta működik önálló művelődési intézményként a XVII. kerület Önkormányzatának fenntartásában. A Ház a Rákosligeten és Rákoscsaba-Újtelepen élők társas kapcsolatainak, művelődésének, szórakozásának színtere, kulturális értékek hordozója és közvetítője, célja e régió kulturális-közösségi igényeinek szolgálata, e városrészek kulturális hátrányainak enyhítése.

Fehér Karácsony Alapítvány (adószám: 18153543-1-42)

Az Alapítványt magánszemélyek alapították 1995-ben. Az Alapítvány célja – egyebek mellett – a Heltai téri Bóbita Óvodában a vizuális valamint az egészséges életmódra illetve a környezetismeretre nevelés feltételeinek javítása, az óvodai játékeszközök és a gyermekkönyvtár fejlesztése, az óvoda esztétikus külső és belső környezetének biztosítása, a többszörösen hátrányos helyzetű gyermekek támogatása.

Rákosligeti Polgári Kör (adószám: 18048748-1-42)

A Polgári Kör 1992 őszén alakult. Az egyesület célja, hogy támogassa Rákosligeten a helyi közélet demokratikus fejlődését. Ennek érdekében a helyi hagyományok ápolásában, a helyi kulturális élet színesítésében, a környezet védelmében és a helyi érdekek képviselésében kíván tevékenyen részt vállalni. A Körnek kezdeményező szerepe volt abban, hogy megkezdődött a Hősök tere parkjának felújítása.

Szuper Suli Alapítvány (adószám: 18015827-2-42)

Az Alapítványt magánszemélyek hozták létre 1992-ben. Az Alapítvány célja elősegíteni a Hősök terei iskola tanulóinak szellemi és testi fejlődését, az iskola oktatási-nevelési feltételeinek javítását, színvonalának fejlesztését, művészeti és kulturális tevékenységek, tanulmányutak, nyári táborok és sporttevékenységek szervezését és a más iskolákkal való kapcsolattartást.

Rákosliget

A RÁKOSLIGETIEK LAPJA

KIADJA: DATUS BT
FELELŐS VEZETŐ: TAKÁCS LÁSZLÓ
FELELŐS SZERKESZTŐ: DOMBÓVÁRI CSABA
SZERKESZTŐSÉG: 1171 BUDAPEST, LEMBERG UTCA 94.
LEVÉLCÍM: 1172 BUDAPEST, HELTAI TÉR 8.
NYOMTATÁS: DATUS BT NYOMDÁJA

Mégis maradnak a pavilonok

Mégiscsak a helyükön maradhatnak a Hősök terei pavilonok, miután a Képviselő-testület MSZP-SZDSZ-FPSZ-MÉEP többsége úgy döntött: lehetővé kívánja tenni a pavilonok tulajdonosainak, hogy a pavilonjaik alatti földterület megvásárolhassák, s így felépítményeik véglegesen a helyükön maradhassanak.

Az ügy előzményeiről tudni kell, hogy a Képviselő-testület hat évvel ezelőtt, 1994. márciusában fogadta el a Hősök tere részletes rendezési tervét (RRT). A terv azon rendelkezése, mely szerint a pavilonoknak hosszabb távon nincs helyük a ter ezen szegletében, az akkori viták során kialakult közmegegyezést tükrözi. Az előkészítő tárgyalások során ugyanakkor egyértelművé vált: a pavilonok elbontása nem a bennük folytatott kereskedelmi-szolgáltató tevékenységek "száműzését" célozza, hiszen kiskereskedelmi tevékenységekre szükség van Rákosliget központjában. Azóta sem kérdőjelezte meg senki a célt, hogy e vállalkozásoknak a városrészes központjában találjunk olyan új elhelyezést, amely tekintettel van mind az ő üzleti érdekeikre, mind pedig arra a közösségi érdekre, hogy a parkot az érintett területen helyreállíthassuk. E célt szem előtt tartva tettem javaslatot tavaly év elején a Ferihegyi út 39. sz. épület hasznosítására, s kezdeményezésemre a Képviselő-testület úgy határozott, hogy az épületet az Önkormányzat kereskedelmi-szolgáltató kisvállalkozások elhelyezésére kívánja hasznosítani, s elsősorban a Hősök teren álló pavilonokban működő vállalkozásoknak kíván ezáltal új helyet biztosítani.

Az Önkormányzat ajánlata nem találkozott az érintett vállalkozók szándékaival, akik úgy nyilatkoztak, hogy a III. utca sarkán álló épület egyrészt túl messze van üzleteik jelenlegi helyétől, másrészt nem alkalmas annyi üzlethelyiség kialakítására, amennyi vállalkozás érintett az ügyben. Sajnálatos, hogy az Önkormányzat vezetése a határozatban előírt egyeztetéseket a vállalkozókkal csak több hónapos késéssel kezdte meg, s időközben mindenféle, a valóságtól nem egyszer igencsak távol eső (ál)hírek terjedtek el Rákosligeten. Az üzlettulajdonosok úgy értelmezték az Önkormányzat ajánlatát, hogy annak elutasítása egyet jelent a pavilonok elbontásának azonnali elrendelésével. Holott erről szó sem volt, a tavalyi képviselő-testületi ülések jegyzőkönyvei hűen tükrözik az elhangzottakat, a cél az volt, hogy a vállalkozók és az Önkormányzat között megegyezés jöjjön létre. (Az igazság az, hogy az Önkormányzat már eddig is bármikor elrendelhetné a bontást, függetlenül attól, hogy tud-e más elhelyezést biztosítani az üzlettulajdonosoknak vagy sem, ilyen kötelezettsége ugyanis nincs, de éppen azért nem került erre eddig sor, mert más elhelyezés hiányában a bontás valóban egyet jelentett volna e kereskedelmi-szolgáltató funkciók "száműzésével", ami viszont ellentmondott volna a rendezési terv készítésekor megfogalmazódott szándékoknak.) Mindezek ellenére az üzlettulajdonosok aláírásgyűjtésbe kezdtek, melynek során az aláírók tiltakoztak az üzletek elbontása miatt.

Kiss Lajos alpolgármester (MSZP) szerint a kérdést úgy lehet megoldani, ha az Önkormányzat helyt ad az üzlettulajdonosok igényének, s a rendezési terv módosításával lehetővé teszi számukra, hogy az üzletek alatti földterületet megvásárolják, ami egyben a pavilonok végleges fennmaradását is biztosítja.

Az én álláspontom szerint egy közmegegyezés mentén létrejött status quo megváltoztatása két körülmény együttes fennállása esetén lehetséges. Az egyik az, hogy a változtatás indoka méltányolható legyen, a másik pedig az, hogy az új rendezés támogatottsága az érintett közösség körében nagyobb legyen (de legalább ugyanakkora), mint a status quo fenntartásának támogatottsága. Jelen esetben az érintett vállalkozók szándékának indoka az ő szempontjukból méltányolható, így a másik feltételt kell alaposabban megvizsgálni. Önmagában az a körülmény, hogy a Ferihegyi út 39. sz. ingatlan hasznosítása kapcsán nem sikerült egyezsége jutni a pavilonokban működő vállalkozókkal, még nem indokolja az RRT módosítását. A vállalkozók által benyújtott több mint ötszáz aláírást áttanulmányozva

megállapítható, hogy az aláírók több mint 60%-a nem Rákosligeten, hanem többnyire Rákoscsaba-Újtelepen vagy még távolabbi városrészekben illetve más kerületben lakik, s csak 205 aláíró rákosligeti polgár. Márpedig egy ilyen kérdésben alapvetően a helyi közösség véleménye kell, hogy számítson. (Rákosligeten csaknem 4000 választópolgár él.)

Ezzel együtt természetesen nem zárható ki, hogy ma már a rákosligetiek körében is többségben van az az álláspont, miszerint a pavilonoknak mégis csak maradniuk kellene, de erről meg kellene kérdezni őket! Targyilagosan, sem egyik, sem másik változatot nem "ajánlva". Ha többen vannak azok, akik szerint mégis maradjanak a pavilonok, mint azok, akik szerint a jelenlegi RRT szerinti célt kell megvalósítani, akkor kell elgondolkodni azon, hogy jogilag milyen formát lehet találni e szándéknak.

A városfejlesztési bizottság ülésén Kiss Lajos úgy fogalmazott: vagy RRT módosítás, vagy bontás (legkésőbb 2002-ben), de mindenképpen véglegesen le kell zárni az ügyet. Ezzel szemben én úgy vélem, hogy sem egyik, sem másik nincs teljes mértékben összhangban a rendezési tervvel kapcsolatosan kialakult közakarattal. Ha ugyanis az Önkormányzat lehetővé teszi a pavilonok alatti földterületek megvásárlását, azzal végleg lemond arról a lehetőségről, hogy egyszer valóban helyreállítsa a parkot a Hősök teren. Ha viszont már most úgy dönt, hogy márpedig bontani kell, akkor – ha addig nem sikerül más elhelyezést találni – az eredmény az lesz, hogy ezek a szolgáltatások is eltűnnek Rákosligetről. Az általam előterjesztett, kompromisszumnak szánt javaslat lényege az volt, hogy a Képviselő-testület ne kezdeményezze az RRT módosítását, vagyis hagyja meg a lehetőséget annak, hogy a parkot egyszer teljes egészében helyreállíthassuk, ugyanakkor nyilvánítsa ki, hogy a közpark helyreállítását továbbra is azon szempont szem előtt tartásával kívánja megvalósítani, hogy a pavilonokban működő vállalkozások a városrészes központjában nyerhessenek új elhelyezést, s a szolgáltatások megtartása érdekében lehetőleg csak akkor kerüljön sor a pavilonok elbontására, ha ezen tevékenységek elhelyezése Rákosliget központi részén megfelelő módon megoldódik.

Miután úgy tűnik, hogy az elkövetkező néhány évben megfelelő épület hiányában várhatóan nem lesz mód az üzletek áthelyezésére, javasoltam, hogy a Képviselő-testület - az érintett vállalkozók érdekeire is figyelemmel - a közterület tulajdonosaként a Hősök teren álló pavilonok esetében a közterület használatát 2003. december 31. napjáig engedélyezze.

Az RRT módosítása egyébként oly módon, hogy a pavilon-tulajdonosok megvásárolhassák a felépítményeik alatti földterületet, csak úgy lehetséges, ha a területet a Képviselő-testület kivonja a közterületek közül, építési telekké (telkekké) nyilvánítja, s így értékesíti. Azon túl, hogy igencsak megfontolandó egy városrészes egyébként sem túl tágas központi terének ilyen módon történő szűkítése, egy ilyen irányú módosításhoz szükség lenne a főváros jóváhagyására, itt ugyanis zöldterület intézményterületté történő átsorolása is szükséges, ami csak az Fővárosi Szabályozási Keretterv módosításával történhet. Tekintettel arra, hogy a Fővárosi Önkormányzat milyen elszántsággal védelmezi minden egyes négyzetméternyi parkterületet, hozzájárulásának megszerzésére kevés az esély.

Álláspontom szerint tehát a megoldást a jelenlegi RRT keretei között kell(ett volna) keresni, figyelemmel mind a helyi közösség, mind a vállalkozók érdekeire. A Képviselő-testület másképp döntött. A javaslatról – ha majd részletesen kidolgozzák – lakossági fórum keretében valamennyi érdeklődő kifejezheti álláspontját.

DOMBÓVÁRI CSABA
Rákosliget önkormányzati képviselője

"Biztonság – közbiztonság" címmel a Rákosligeti Polgári Kör Értelmiségi Klubjában a III. és a XVII. kerület rendőrkapitányával beszélget Veégh Ádám újságíró 2000. március 21-én, kedden 18 órakor a Csekovszky Árpád Művelődési Házban. A Polgári Kör 2000. április 25-én tartja következő társasági estjét.

Rákosliget története XXI.

Rákosliget kiürítését 1944. november 5-én rendelték el a járási hatóságok. December 28-án délelőtt fél tizenegykor jöttek be a román csapatok a községbe - jelentette 1945. júniusában Csele főjegyző. Ezen a napon egy egészen új világ vette kezdetét; a lakosság számára véget ért a háború, de ami utána következett, még rosszabb lett. Mivel harci események, katonai objektumok a környéken nem voltak, a Vörös Hadsereg harc nélkül átvonult, de egyes egységei itt maradtak, s ez a tény az élet újraindulására minden tekintetben rányomta bélyegét.

Az első dokumentum 1945. január 9-i keltezésű, ebből megtudható, hogy a község felelős vezetője Csele László aljegyző volt. Január 29-én kezdődött meg ismét a tanítás, amely október óta szünetelt. Ekkor még két lakóházban folyt az oktatás, ugyanis az iskolák többször egymás után különböző katonai megszállást éltek át, az ilyenekkel együtt járó rombolással. A beirt létszám 331 tanuló volt, közülük 119 gyermek még nem jelentkezett. Dévényi Ernő jelentésében megemlíti néhány tanárt: a Keresztúry házaspárt, Ádámné Csértőy Magdolnát, Murai Istvánt, Vasas Gyulánét, valamint néhány menekült pedagógust: Kovács Ibolyát és Szüli Lenkét.

A helyi nemzeti bizottság megalakulásának pontos időpontjára nincs adat, Az első olyan dokumentum, amelyben a nemzeti bizottság szerepel 1945. február 16-án kelt. Ez egy igazolás, melyet dr. Körmöczy László írt alá. Az iratban a rákosligeti nemzeti bizottság kérte, hogy Maros Márton zöldségkereskedő szabad mozgást kapjon élelmiszerbeszerzés céljából. Maruszki Mihály, a keresztyúri néppárancsnok elutasító válasza miatt újabb kérést írtak. Az aláírás tanúsága szerint a ligeti nemzeti bizottság elnöke ekkor Pápai Vince volt. Februárban dr. Babócsa Endre, Grósz Marcell és Puskás Imre nemzeti bizottsági tagok kértek az élelmezési kormánybiztostól hasonló igazolványt, szintén élelmezési céllal.

Márciusban kezdődtek a rendszeres robotoltatások. Március 1-jétől 5 napon keresztül napi 50 fő kirendelésére utasította a község vezetőségét a szovjet körzeti parancsnokság. Az emberek a mátyásföldi repülőtér helyreállításán dolgoztak.

Budapest ostroma után kezdtek visszatérni azok a ligetiek, akik az 1944. novemberi kiürítési parancsnak engedelmessé váltak. Köztük volt Dvoracek Sándor és felesége (apai nagyszüleim) és Hargittai Béláné, nagyanyám húga is. Külön kérvényezni kellett, hogy a saját házaikat a község kiutalja nekik; több hétig tartó huzavona után tudtak visszaköltözni otthonaikba. Az orosz parancsnokság nem engedte meg, hogy más községből - például Rákoscabáról - bárki ideköltözzön. A visszatérés sokak számára fájdalmas volt: ekkor derült ki, hogy nemcsak az átvonuló katonaság pusztította az elhagyott otthonokat, hanem olykor még a szomszédok is.

Márciusban kezdődött meg a közhivatalnokok igazolása is. Rákosligeten ennek nagy jelentősége volt, mert nemcsak a helyi hivatalokban dolgozókat kellett "megvizsgálni", hanem a fővárosban dolgozó tisztviselőket is. Az igazoló bizottság működése jogilag igen zavaros volt. A ligeti nemzeti bizottság és a megyei nemzeti bizottság közötti levélváltásokból kiderült, hogy a március végén megalakult rákosligeti igazoló bizottság illetéktelen volt. A járás összevontan akarta megoldani Rákosliget, Pécel és Isaszeg tisztviselőinek "vizsgálatát", de ez nem sikerült. Ezt követően Orf István május 24-én esküt tett ugyan a megyei nemzeti bizottság előtt, az azonban mégis Rákoscabához tette át a ligeti ügyeket. Rákosliget ezt nem fogadta el, s újra kérte az önállóságot. Mire a vita lezárult, a ligeti bizottság - melynek tagjai az MKP és a Szociáldemokrata Párt (SZDP) sorából kerültek ki - már el is végezte a munkát. A bizottság véleménye döntően befolyásolta az általuk "megvizsgált" emberek állását, fizetését, nyugdíját, iparendélyét, sőt, személyes szabadságát is!

(Folytatjuk)

DR. DOMBOVÁRI ANTAL

PROGRAMAJÁNLAT

a Csekovszky Árpád Művelődési Ház
2000. márciusi rendezvényeiből

RÁKOSLIGETI MŰVÉSZETI NAPOK
2000. MÁRCIUS 7-12.

MŰVÉSZETI SZALON

Március 7-én, kedden

18.30: Rákoscaba képző- és iparművészeti
mutatkoznak be Rákosligeten.

A kiállítást megnyitja: Dunai Mónika,
rákoscabai önkormányzati képviselő

19.30: a pódiumon irodalmi est, a Bohém
Asztaltársaság rákoscabai alkotóinak estje

"TÖRETLEN HITTEL"

Március 9-én, csütörtökön 20.00 órakor:
Dinnyés József dalestje

"AZ ÁLLAMALAPÍTÓ"

Március 10-én, pénteken 10.00 órakor:
a Nevesincs Színház előadása

"AMI A MÁRAI NAPLÓ-BÓL KIMARADT"

Március 10-én, pénteken 19.00 órakor:
Bálint András színművész önálló estje

"TERÜLJ, TERÜLJ, ASZTALKÁM!"

Március 12-én, vasárnap 11.00 órakor:
a Maskara Színjátszó Társulat előadása

PÉNTEK 20 ROCK-BLUES KLUB

Március 3.: CSEPREGI ROCK BAND
Március 17.: TÖRÖK ÁDÁM és a MINI
Március 24.: DOORS EMLÉKZENEKAR
Március 31.: BLUES RÁDIÓ BUDAPEST

SZOMBAT ESTI TÁNCPARTY

Március 11.: GESAROL
Március 25.: BEAT BOX STAFÉTA

TÁNCBÁZ

a Kolompos és a Mező együttessel minden második
szombaton (március 11. és 25., április 8. és 22.) 15.30 és
16.30 között